

Силабус курсу

Основи права

Ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань: 20 - Аграрні науки та продовольство

спеціальність: 201 - Агрономія

освітньо-професійна програма: Агрономія

Рік навчання: 3, Семестр: 6

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу:

к.е.н., доцент кафедри цивільного права та процесу

Зигрій Ольга Володимирівна

Контактна інформація zigrii@ukr.net моб.: 0974329705

Опис дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Основи права» є формування системи базових правових знань, умінь і навичок, необхідних для розуміння сутності права та його ролі у регулюванні суспільних і професійних відносин; застосування правових норм у сфері землекористування, аграрної діяльності та охорони довкілля; забезпечення прав і обов'язків суб'єктів земельних, аграрних та екологічних правовідносин; формування правової культури та правомірної поведінки у професійній діяльності та суспільстві. Курс охоплює такі важливі й актуальні питання як законність і правопорядок, правопорушення і юридична відповідальність, правова дисципліна і правова культура.

Завдання вивчення дисципліни є ознайомлення із змістом основних правових інститутів, об'єктивними закономірностями їх становлення і розвитку; глибоко засвоїти правові категорії, передбачені законодавством; прищепити здобувачам уміння працювати з нормативно-правовими актами; набути навички практичного використання норм сучасного законодавства стосовно до конкретних ситуацій; залучити здобувачів до активного обговорення теоретичних питань, навчити формулювати і чітко викладати свою думку, виявляти самостійність і творчий підхід до вирішення життєвих ситуацій; ознайомити із судовою практикою.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	Тема 1. Правовідносини як основа правового регулювання. Джерела права.	знати поняття правовідносин, їх суб'єктів та об'єктів; розуміти значення джерел права для регулювання суспільних відносин; уміти розрізняти правомірну та неправомірну поведінку; застосовувати знання для аналізу конкретних правових ситуацій у професійній сфері.	усне опитування, тестування
2 / 1	Тема 2. Державне управління і правовий контроль: сутність, органи влади та механізми реалізації	знати поняття державного управління, його ознаки, принципи та суб'єктів; розуміти види та форми державного контролю та механізми реалізації управління в аграрному секторі; уміти визначати правомірну та неправомірну поведінку органів управління; застосовувати знання для аналізу конкретних ситуацій державного управління та контролю у професійній діяльності.	усне опитування, тестування
4 / 2	Тема 3. Конституційні засади правового статусу громадян та гарантії реалізації їх прав і свобод	знати сутність, ознаки та види конституційних прав і свобод; розуміти суб'єктів конституційних правовідносин та механізми реалізації прав; уміти аналізувати ситуації порушення конституційних прав та пропонувати шляхи їх захисту; застосовувати знання у професійній та повсякденній діяльності, формуючи правосвідомість та повагу до прав інших.	кейси, тестування
4 / 2	Тема 4. Цивільно-правові відносини: власність, договори, зобов'язання та спадкування	знати поняття, ознаки та суб'єктів цивільних правовідносин; розуміти механізми договорів, зобов'язань, спадкування та права власності; уміти аналізувати правові ситуації, визначати правомірну та неправомірну поведінку; застосовувати знання для вирішення практичних завдань у професійній діяльності.	кейси, тестування
4/2	Тема 5. Трудове право: укладення і виконання трудового договору, права та обов'язки працівників і роботодавців	знати основні поняття, джерела та предмет трудового права; розуміти порядок укладення трудового договору та колективного договору; уміти визначати права та обов'язки працівників і роботодавців; застосовувати знання для вирішення практичних трудових ситуацій, аналізу кейсів і формування правомірної поведінки у сфері праці.	кейси, тестування, усне опитування

4/1	Тема 6. Право власності на землю та право землекористування	знати види права власності та землекористування; розуміти права та обов'язки власників та користувачів земель; уміти аналізувати правові ситуації, визначати правомірну та неправомірну поведінку; застосовувати знання для врегулювання земельних спорів у професійній діяльності.	кейси, тестування, усне опитування
4 / 1	Тема 7. Особливості правового режиму використання земель окремих категорій	знати категорії земель України та їх правовий режим; розуміти обмеження та умови використання земель різного призначення; уміти аналізувати правові ситуації та пропонувати шляхи правового врегулювання порушень.	кейси, тестування
4/2	Тема 8. Правові засади природокористування, охорони довкілля та екологічної безпеки в аграрній сфері	знати основи природокористування та охорони довкілля, поняття права екологічної безпеки; розуміти механізми забезпечення екологічної безпеки та юридичну відповідальність за порушення; уміти аналізувати правові ситуації у сфері екології та пропонувати правомірні дії для їх вирішення.	кейси, тестування, усне опитування
4/2	Тема 9. Правовий статус суб'єктів аграрного виробництва та державна підтримка	знати суб'єктів, об'єкти та види аграрних правовідносин; розуміти види юридичної відповідальності та форми державної підтримки; уміти аналізувати правові ситуації у сфері аграрного виробництва та пропонувати правомірні рішення.	кейси, тестування, усне опитування

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-вр>. (дата звернення 29.08.2025).
2. Земельний Кодекс України : Закон України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України . ід 07.12.1984 р. № 8073-X URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
5. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991р. № 1264-XII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
6. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
7. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

8. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини) від 04.11.1950 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
9. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права : Пакт від 16.12.1966 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
10. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
11. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 р. № 322-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
12. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-II. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
13. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>
14. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
15. Про державну підтримку сільського господарства України : Закон України від 24.06.2004 р. № 1877-IV URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15#Text>
16. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
17. Про оренду землі: Закон України від 06.10.1998 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14#Text>
18. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#n2320>
19. Аграрне право : підручник / В.М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко, І. М. Кульчій та ін. ; за ред. А. М. Статівки. Вид. 2-ге, змін Харків : Право, 2021. 416 с.
20. Аграрне право: конспект лекцій: навч. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» / кол. авт.: Ю. Ю. Бакай, Д. Ю. Кондратенко, Г. С. Корнієнко та ін.; за заг. ред. Т. В. Курман, А. М. Статівки. Харків : Юрайт, 2022. 172 с.
21. Аграрне та земельне право України: сучасна парадигма і перспективи розвитку : колективна монографія / за ред.: А. П. Гетьмана, Т. В. Курман. Харків : Юрайт, 2022. 576 с.
22. Бурима К.В. Індивідуальні трудові спори. *Право і суспільство*. 2022. № 3. С. 94-101.
23. Екологічне право : підручник / [А. П. Гетьман, Г. В. Анісімова, Є. П. Суєтнов та ін.] ; за ред. А. П. Гетьмана ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2024. 1008 с
24. Екологічне право України. Спеціальна та Особлива частини: підручник / Краснова М.В., Краснова Ю.А. Київ: НУБіП України, 2023. 278 с.
25. Земельне право : підручник. 3-тє вид., доп. і перероб.; за ред. М. В. Шульги. Харків : Юрайт, 2023. 592 с
26. Зигрій О. Правові проблеми передачі земель у власність об'єднаним територіальним громадам в Україні. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. 2020. Том 31 (70). № 3. С. 91-95.
27. Зигрій О., Кійко К., Мацук С. Інтерпретації та захист екологічних прав людини: міжнародні стандарти та українські реалії. *Актуальні проблеми правознавства*. 2022. Випуск 1 (29). С. 55-63.

28. Мороз О.В. Зміст цивільно-правового договору. *Право і суспільство*. 2022. № 2. С. 69-74.
29. Правознавство: навчальний посібник, за заг. ред. С.В. Петкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.
30. Практика Верховного Суду у справах про захист речових прав. URL : <https://yurgazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/praktika-verhovnogo-sudu-u-spravah-pro-zahistrechovih-prav.html>
31. Стефанчук М.О. Цивільна правосуб'єктність фізичних осіб та особливості її здійснення : монографія. Київ: Алерта, 2020. 479 с.
32. Kodeks pracy. URL : <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2022/pozycja/1510>
33. Serhii Lukash. Place and significance of ILO regulatory documents in the system of labour law sources of Ukraine. Підприємництво, господарство і право. 2022. № 1. С. 23-27.
34. Zyhrii Olha, Tetiana Sukhorebra, Ihor Metelskyi, Yurii Piliukov, Iryna Yurkevych. Main principles of ecology politics and law of the EU. RIVISTA DI SCIENZE GIURIDICHE a cura della Facoltà di Giurisprudenza dell'Università Cattolica di Milano JUS- ONLINE, Vol. IX, N. 2. 3/2023. P. 243-258. URL : https://jus.vitaepensiero.it/download/dettaglio.php?id_download=501&ddoc=1
35. Zyhrii O., Zaitseva-Kalaur I. Features of the formation and implementation of environmental policy institutions of European cooperation: a challenge for the EU and Ukraine. *Polish Journal of Science*. Warszawa, 2023. №64. P.33-37. URL : <https://www.poljs.com/wp-content/uploads/2023/07/POLISH-JOURNAL-OF-SCIENCE-%E2%84%9664-2023.pdf>
36. Zyhrii Olha. Organizational and Legal Mechanism of Land Reform Completion in Ukraine (Mechanizm organizacyjno-prawny do zakończenia reformy gruntowej na Ukrainie). Uniwersytet Warmińsko. *Studia Prawnoustrojowe. Olsztynie*. 2020. №47. P. 239-246.

Політика оцінювання

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни "Основи права" визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота

МОДУЛЬ 1. Оцінка за «поточне оцінювання» визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих не рідше як раз на два заняття.

Пропуски занять відпрацьовуються у години проведення консультацій. Невідпрацьовані заняття оцінюються в «0». Здобувачам, які навчаються за індивідуальним графіком, відпрацювання відбуваються у години консультацій у системі Moodle.

Критерії оцінювання поточного опитування:

90–100 балів – здобувач повністю засвоїв матеріал, відповідає самостійно, логічно й аргументовано, всебічно розкриває зміст питань.

75–89 балів – здобувач добре знає матеріал, але бракує глибини чи переконливості; можливі дрібні неточності.

65–74 бали – знання задовільні, основний зміст відтворено, але без аналізу та належного обґрунтування.

60–64 бали – знання поверхові, відповіді уривчасті, без належних пояснень, суттєві неточності.

1–59 балів – здобувач не засвоїв матеріал і не здатний розкрити зміст питань.

«Модульний контроль» проводиться з урахуванням усіх тем дисципліни. Включає виконання письмової роботи. Здобувачам, які навчаються за індивідуальним графіком, відпрацювання відбуваються у години консультацій у системі Moodle чи ZOOM.

Критерії оцінювання модульного контролю:

90–100 балів – повне, глибоке та аргументоване виконання всіх завдань.

75–89 балів – завдання виконані правильно, але є незначні неточності чи нестача аргументації.

65–74 бали – відтворено лише основний зміст, поверховий аналіз, часткові помилки.

60–64 бали – завдання виконано фрагментарно, суттєві недоліки у змісті.

1–59 балів – відповідь не відображає суті завдання.

МОДУЛЬ 2. Визначається як середнє арифметичне з виконаних завдань.

Оцінка визначається як середнє арифметичне з результатів виконання завдань тренінгового характеру (рольові ігри, дискусії, моделювання ситуацій).

Критерії оцінювання тренінгу:

90–100 балів – здобувач активно бере участь, демонструє глибоке розуміння теми, вміння застосовувати знання на практиці.

75–89 балів – участь активна, але не завжди достатньо аргументована чи повна.

65–74 бали – здобувач бере участь частково, відповіді поверхові.

60–64 бали – мінімальна участь, неповні знання.

1–59 балів – відсутність участі, відсутність результату.

МОДУЛЬ 3. Оцінка за завдання самостійної роботи (15%). Оцінка визначається як середнє арифметичне оцінок за виконання завдань самостійної роботи (підготовка есе, рефератів, аналіз джерел).

Критерії оцінювання:

90–100 балів – завдання виконано повністю, з аргументами, прикладами та власними висновками.

75–89 балів – завдання виконано правильно, але бракує глибини чи оригінальності.

65–74 бали – подано основний зміст, але без аналізу, з помилками.

60–64 бали – робота уривчаста, неповна, поверхова.

1–59 балів – робота не виконана або виконана неналежно.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом